

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ ประจำวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง

1. รายงานพิเศษ: 'มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง'อุดรธานีพืชศก.นำจับตาส่งออก...
2. สศก. เปิดอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า...
3. สศก. เปิดอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต...
4. คอลัมน์: ชอกแซกอาเซียน
5. ภาพข่าว: คาราวานช่วยภัยแล้ง
6. คอลัมน์: ยังอีโคโนมิสต์: Supply Chain Collaboration 'ความร่วมมือ คือ...
7. เกษตรฯขับเคลื่อนกัญชง-กัญชาจากแปลงวิจัยสู่ครัวเรือน6ต้น
8. คอลัมน์: เวทีพิจารณา นโยบายสาธารณะ: สถาบันเกษตรกร : ทางรอดของภาค...
9. เกษตรฯจับมือกระทรวงพาณิชย์ดันส่งออกผลไม้ไปจีนทะลุ7หมื่นล้าน
10. Thailand's edible insects make leap into global market

สื่อ

- แนวหน้า
technologychaoban.com
thailandplus.tv
แนวหน้า
สยามรัฐ
ฐานเศรษฐกิจ
แนวหน้า
ไทยโพสต์
posttoday.com
nationthailand.com

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

หัวข้อข่าว : รายงานพิเศษ: 'มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง'อุดรธานีพืชศก.นำจับตาส่งออก...
ฉบับที่ : 14540 หน้า : 8(บนขวา)

วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

‘มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง’อุดรธานี พืชศก.นำจับตาส่งออกตปท.1,800ตัน/ปี

รายงาน พิเศษ

ปัจจุบันจังหวัดอุดรธานีเป็นแหล่งผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองส่งออกอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกจำนวนมาก มีระบบการปลูกที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ส่งผลให้มะม่วงมีคุณภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เกาหลี จีน ลาว มาเลเซีย เวียดนาม เมียนมา และกัมพูชา คาดการณ์ปี 2564 ส่งออกผลผลิตประมาณ 1,800 ตัน/ปี จึงกลายเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่ต้องเร่งการขยายตลาดส่งออกให้เพิ่มมากขึ้น

นางเพ็ญศิริ วงษ์วาท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 อุดรธานี (สศท.3) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)เปิดเผยว่า จากการติดตามสถานการณ์การผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีพื้นที่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ประมาณ 6,300 ไร่ ให้ผลผลิตรวม 6,000 ตัน/ปี ผลผลิตเฉลี่ย 900-1,000 กิโลกรัม/ไร่ แหล่งผลิตสำคัญอยู่ในอำเภอหนองวัวซอ และกระจายอยู่ในอำเภอน้ำโสม วังสามหมอ กุมภวาปี ปัจจุบันมีเกษตรกรผู้ปลูก 658 ราย ส่วนใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ราคาต้นพันธุ์อยู่ที่ 30-60 บาท/ต้น เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกมะม่วงนอกฤดูเพื่อส่งออก เนื่องจากได้ราคาสูง ซึ่งจะปลูกช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน (เริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 2 เริ่มทำนอกฤดูในปีที่ 4 และสามารถเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 25 ปี) เกษตรกรจะทำการ

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

หัวข้อข่าว : รายงานพิเศษ: 'มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง'อุดรธานีพีชคก.นำจับตาส่งออก...

วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

ฉบับที่ : 14540 หน้า : 8(บนขวา)

เก็บเกี่ยวทั้งหมด 3 รอบ คือ รอบที่ 1 ช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม รอบที่ 2 เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ และรอบที่ 3 ช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ทำให้มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจังหวัดอุดรธานี มีผลผลิตจำหน่ายตลอดทั้งปี ซึ่งหลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว เจ้าหน้าที่ของบริษัทส่งออกจะมารับผลผลิตถึงแหล่งผลิต โดยจะทำการคัดเกรดมะม่วงสำหรับส่งออกตลาดต่างประเทศและในประเทศ หลังจากคัดเกรดผลผลิตแล้วจะนำเข้าตู้กระบวนรถนำเข้า และบรรจุหีบห่อตามมาตรฐานการส่งออก

ด้านสถานการณ์ตลาดมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ผลผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ส่งจำหน่ายตลาดหลักในประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง ตลาดอุดรเมืองทอง และชายป่าในจังหวัด ส่วนผลผลิตร้อยละ 30 ส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ซึ่งคุณสมบัติของมะม่วงเพื่อการส่งออกคือ มีผิววนวลสีเหลืองอมเขียวถึงเหลืองอ่อน ไม่มีรอยแมลง รูปร่างไม่ผิดทรง มะม่วง ความแก่ 80 - 90% โดยมีการแบ่งเป็น 3 เกรด คือ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเกรด A น้ำหนักประมาณ 300 - 600 กรัม/ผล หรือ 2 - 3 ผล/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 50-70 บาท/กิโลกรัม (ราคา ณ กุมภาพันธ์ 2564) ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และจีน มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเกรด B น้ำหนักประมาณ 200 - 299 กรัม/ผล หรือ 4 - 5 ผล/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 25 - 35 บาท/กิโลกรัม ส่งออกไปประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว มาเลเซีย และเวียดนาม และมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเกรด C จะมีคุณสมบัติคล้ายกับเกรด B แต่ผิวของมะม่วง สามารถมีรอยแมลงได้เล็กน้อย โดยราคาขึ้นอยู่กับเกรดตลาด และช่วงเวลาการขาย ส่วนมะม่วงผลอ่อนจากการตัดแต่งช่อคอกหรือที่เรียกว่ามะม่วงกะตอย จะเน้นบริโภคเป็นผักเคียงหรือส่วนผสมในอาหารท้องถิ่น ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 7-10 บาท/กิโลกรัม จะส่งออกไปยังตลาดประเทศเมียนมาและกัมพูชา ซึ่งมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากผลกระทบของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่นี้ อาจส่งผลให้ปริมาณการส่งออกและราคาผลผลิตปรับตัวลดลง อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ดังกล่าวเริ่มคลี่คลาย คาดว่าทิศทางทางการส่งออกและราคาจะปรับตัวสูงขึ้น

เพ็ญศิริ จิตต์นา

ผู้อำนวยการ สศท.3 กล่าวต่อไปว่า ปัจจุบันมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองของจังหวัดอุดรธานี ได้รับมาตรฐานรับรอง GAP จึงเป็นเครื่องการันตีและสร้างความมั่นใจกับผู้ค้าและผู้บริโภคได้ว่าผลผลิตได้มาตรฐานและมีคุณภาพ อีกทั้ง จังหวัดยังมีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่ดีไม่มีของเสีย (Zero Waste) ซึ่งผลผลิตทุกส่วนสามารถสร้างรายได้ทั้งหมดไม่เหลือทิ้ง ประกอบกับมีการส่งเสริมด้านการตลาดภายใต้งานกาชาดมะม่วงแพร่ของดีหนองบัวขอมและตลาดออนไลน์ อาทิ เว็บไซต์ตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ เพื่อช่วยกระจายรายได้กับเกษตรกร ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรสนใจและหันมาปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพิ่มขึ้น และในอนาคตเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะขยายพื้นที่ปลูกเพื่อรองรับความต้องการของตลาด ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาด เกษตรกรควรเฝ้าระวังโรคแอนแทรกโนส โรคข้าวผลเน่า และแมลงศัตรูพืช ได้แก่ ตัวงเจาะเมล็ดมะม่วง เพลี้ยไฟ แมลงวันผลไม้ และเพลี้ยแป้ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิต สำหรับเกษตรกรหรือผู้สนใจต้องการข้อมูลสถานการณ์การผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองของจังหวัดอุดรธานี สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สศท.3 อุดรธานี โทร. 04-2292-557 หรืออีเมล zone3@oae.go.th

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
จากเว็บไซต์ technologychaoban.com
หัวข้อข่าว : สศก. เปิดอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า...

วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564
ฉบับที่ : - หน้า : -

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สศก. เปิดอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปีที่ 2 ตัวเข้ม ศกอ. ด้วยหลักสูตร 9 ฐานความรู้ สร้างโค้ชทางการเกษตรสู่เกษตรกรและผู้สนใจ

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564

นางสาวณิชาณี วรรณภักดิ์ รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดอบรม โครงการ สศก. 1 ปีกับความสำเร็จที่เป็นผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สศก. ซึ่งที่ผ่านมา สศก. ได้ดำเนิน สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของ ศกอ. เกษตรกรผู้ผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ การเกษตร และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรได้ โดยนำองค์ความรู้ 9 ฐานความรู้ มาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย (ศกอ. 1) หรือศูนย์เรียนรู้ตัวเข้ม (ศกอ. 1) ซึ่งได้แก่ 1. ฐานความรู้ การเพิ่มผลผลิต 2. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 4. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 5. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 6. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 7. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 8. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 9. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 สศก. ได้จัดโครงการฝึกอบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร : ปีที่ 2 ตัวเข้ม ศกอ. 1 ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรรายย่อย จำนวน 100 คน ณ โรงแรมรอยัลริมน้ำ กรุงเทพมหานคร โดยมี นายสุวิทย์ วิบุลยปาล รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธีเปิด และกล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการเพิ่มผลผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรรายย่อย ซึ่ง สศก. ได้พร้อมใจกันสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรรายย่อย โดยนำองค์ความรู้ 9 ฐานความรู้ มาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย (ศกอ. 1) หรือศูนย์เรียนรู้ตัวเข้ม (ศกอ. 1) ซึ่งได้แก่ 1. ฐานความรู้ การเพิ่มผลผลิต 2. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 4. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 5. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 6. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 7. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 8. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 9. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

นางสาวณิชาณี วรรณภักดิ์ รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดอบรม โครงการ สศก. 1 ปีกับความสำเร็จที่เป็นผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สศก. ซึ่งที่ผ่านมา สศก. ได้ดำเนิน สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของ ศกอ. เกษตรกรผู้ผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ การเกษตร และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรได้ โดยนำองค์ความรู้ 9 ฐานความรู้ มาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย (ศกอ. 1) หรือศูนย์เรียนรู้ ตัวเข้ม (ศกอ. 1) ซึ่งได้แก่ 1. ฐานความรู้ การเพิ่มผลผลิต 2. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 4. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 5. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 6. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 7. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 8. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 9. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

นางสาวณิชาณี วรรณภักดิ์ รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดอบรม โครงการ สศก. 1 ปีกับความสำเร็จที่เป็นผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สศก. ซึ่งที่ผ่านมา สศก. ได้ดำเนิน สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของ ศกอ. เกษตรกรผู้ผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ การเกษตร และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรได้ โดยนำองค์ความรู้ 9 ฐานความรู้ มาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เข้าใจง่าย (ศกอ. 1) หรือศูนย์เรียนรู้ ตัวเข้ม (ศกอ. 1) ซึ่งได้แก่ 1. ฐานความรู้ การเพิ่มผลผลิต 2. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 4. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 5. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 6. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 7. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 8. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 9. ฐานความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

รหัสข่าว : I-I210217002585

หน้า : 1/1

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
จากเว็บไซต์ thailandplus.tv
หัวข้อข่าว : สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต...

วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564
ฉบับที่ : - หน้า : -

Facebook | YouTube | Line | WeChat
Home | News | TV Online | Magazine Online | Lifestyle

สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

พันเอก สศก. เปิดตัวบรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตปาล์มถนอม 012 2 ชุมชน. ส่วนผลิตถนอม 9 ฐานข้อมูล สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกและถนอมปาล์ม

Facebook | YouTube | Line | WeChat
Home | News | TV Online | Magazine Online | Lifestyle

จบเรื่องเกี่ยวพันธุ์ข้าว (Rice variety) ในตอนต้นปี 2564 หวังว่าคงจะสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชนไม่มากนักน้อยนกระรับ ต่อจากนี้ ผมขออนุญาตไปว่าด้วยเรื่องของเมล็ดพันธุ์ข้าว (Rice seed) ซึ่งก็มีประเด็นหรือข้อเท็จจริงที่น่าสนใจ และเป็นปัญหาอยู่หลายเรื่องด้วยกัน แม้ว่าประเทศไทยจะเป็นที่เบ้้มในการผลิตและส่งออกข้าวในตลาดโลกก็ตาม และเรื่องของเมล็ดพันธุ์นี้ ก็เป็นที่มาถึงเหตุผลความจำเป็นหลักที่ทำให้ประเทศไทยต้องมีการจัดตั้งกรมการข้าว ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งเมื่อปี 2549 ที่ผมว่าจัดตั้งกรมการข้าวอีกครั้งหนึ่ง หลายท่านอาจสงสัยทำไมใช้คำว่าอีกครั้งหนึ่ง เหตุผลก็เพราะว่ากรมนี้เคยได้รับการจัดตั้งมาครั้งหนึ่งแล้ว ภายใต้กระทรวงเกษตรฯ เมื่อปี 2496 แต่ต่อมาก็ถูกยุบรวมกับกรมกสิกรรม (ซึ่งก็ยุบเหมือนกัน) เมื่อปี 2515 และปรับเปลี่ยนชื่อกลายเป็นกรมวิชาการเกษตรในปัจจุบันนี้ ส่วนเหตุผลที่ว่าทำไมยุบทำไมเกิดในภวครยละเอียด หากมีท่านผู้อ่านสนใจใคร่อยากทราบ ก็อาจนำมาเล่าอีกครั้งหนึ่งน่ะครับ

ประการแรกที่ผมอยากจะกล่าวถึงพอสังเขปก่อน คือ เรื่องของธรรมชาติและคุณค่าของเมล็ดพันธุ์ข้าวครับ ความจริงหลายท่านคงทราบแล้วว่า พืช สัตว์ สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย เขาเกิดเองไม่ได้ ต้องมีพ่อแม่ด้วยกันทั้งนั้น ในสมัยก่อนวิทยาการยังไม่ก้าวหน้าการขยายพันธุ์พืชต่างๆ รวมทั้งข้าว ส่วนมากก็ได้มาจากวิธีการที่เป็นธรรมชาติของเขาในการแพร่พันธุ์ คือการใช้เมล็ดไปเพาะให้เกิดต้นใหม่ แต่ปัจจุบันเมื่อมนุษย์มีวิทยาการที่ก้าวล้ำมากขึ้น ก็เลยสามารถคิดค้นวิธีขยายพันธุ์ให้มีหลากหลายวิธีมากกว่านั้น เช่น การตอน การปักชำ การต่อกิ่งทาบกิ่ง หรือแม้แต่การใช้วิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งจะเป็นวิธีใดก็แล้วแต่ความเหมาะสมและธรรมชาติของแต่ละชนิดพืช

ในส่วนของการข้าว นักวิชาการคงทดลองมาหลายวิธีที่เป็นไปได้แล้ว แต่ในที่สุดคงพบว่าการใช้เมล็ดจากต้นพ่อต้นแม่ไปปลูกนี่แหละดีที่สุด เหมาะสมที่สุดแล้ว ตกกลางการ

ทำนาปลูกข้าวไม่ว่าจะเพื่อกินอย่างเดียวหรือปลูกเป็นอาชีพขายทำรายได้เลี้ยงครอบครัว ก็นิยมใช้เมล็ดข้าวเปลือก (ที่ยังมีเปลือกห่อหุ้มอยู่ ยังไม่ได้สีเป็นข้าวสาร) นี้แหละมาใช้ปลูกขยายพันธุ์ต่อไปเป็นหลัก อันนี้ต่างจากพืชชนิดอื่น เช่น กล้วย ที่ส่วนมากไม่นิยมใช้เมล็ด แต่ใช้หน่อ

หรือต้นอ่อนที่เกิดจากต้นแม่แยกไปปลูก หรือปัจจุบันมีเทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ก็เอาต้นอ่อนเล็กๆ ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของกล้วยต้นแม่ไปปลูกแทน หรือมะม่วงที่ปลูกโดยเมล็ดก็ได้แต่อาจกลายเป็นต้นที่โตช้ากว่า การขยายพันธุ์โดยการตอน หรือต่อกิ่งทาบกิ่ง เป็นต้น การพยายามคัดสรรชิ้นส่วนหรือวิธีการขยายพันธุ์ที่เหมาะสมตามที่ว่ามานั้น จุดประสงค์หลักก็เพื่อต้องการที่จะได้ผลผลิตหรือลูกพันธุ์ที่มีคุณภาพดีที่สุด ปริมาณมากที่สุด อันเปลี่ยนเป็นผลตอบแทนทางการเศรษฐกิจแก่ผู้ปลูกหรือผู้ประกอบการที่สูงที่สุดนั่นเอง แต่กระนั้น เมื่อกล่าวเฉพาะในส่วนของการข้าว เพื่อให้ได้ผล

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: First Section/-

วันที่: พุธที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14540

Col.Inch: 46.09 Ad Value: 41,481

หน้า: 8(บนซ้าย)

PRValue (x3): 124,443

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ชอกแซกอาเซียน

ตอบแทนที่เป็นเงินสูงสุด เมล็ดพันธุ์ (seed) ที่ใช้จะต้องมาจากชนิดพันธุ์ (variety) ที่ดี มีพ่อค้าโรงสีชอบ ตลาดต้องการ ประชาชนนิยม บริโภค ขณะเดียวกันเพื่อให้ได้ผลตอบแทนทางด้านปริมาณผลผลิตสูงสุด เมล็ดพันธุ์นั้นจะต้องมีคุณสมบัติเป็นเมล็ดพันธุ์ (seed) ที่ดี เช่น ต้องมีความงอกดี แข็งแรง สมบูรณ์ บริสุทธิ์ตรงตามพันธุ์ รวมทั้งเป็นชนิดพันธุ์ (variety) ที่โดยธรรมชาติให้ลูกดอกหรือผลผลิตสูงด้วย ซึ่งในทางวิชาการยืนยันว่า เฉพาะการใช้เมล็ดพันธุ์ (seed) ที่ดีอย่างเดียวในการปลูก จะช่วยให้ผลผลิตข้าวเพิ่มสูงขึ้นได้ถึงประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ หมายถึงว่าถ้าบวกด้วยการใช้องค์ประกอบสำคัญอื่นๆ อีก เช่น การเตรียมดินดี ปุ๋ยดี น้ำดี ดูแลรักษาป้องกันโรคแมลงหรือศัตรูข้าวอย่างอื่นดี ก็บ่งชี้ว่าไม่ร่วงหล่นเสียหาย ฯลฯ ปริมาณผลผลิตข้าวก็ยิ่งจะสูงเพิ่มขึ้นไปอีกมากกว่า 10 เปอร์เซ็นต์

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า เมล็ดพันธุ์ข้าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพาะปลูกข้าว หากไม่มีเมล็ดพันธุ์ ประเทศไทยเราก็คงไม่สามารถปลูกข้าวและสามารถส่งออกข้าวจำหน่ายเป็นอันดับต้นๆ ของโลกได้ยาวนานจากอดีตจนกระทั่งบัดนี้ แต่ทว่า การมีเมล็ดพันธุ์ข้าวอย่างเดียวยังจัดว่าเป็นความสมบูรณ์พร้อมสุดยังไม่ได้เสียทีเดียวนัก หากต้องเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ (1) มาจากพันธุ์ดี และ (2) มีคุณสมบัติเมล็ดพันธุ์ที่ดีด้วย ทั้งสองอย่างรวมกัน ซึ่งผมจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดมากยิ่งขึ้นในลำดับต่อไปครับ

ชาญพิทยา นิมพาลี
chanpithya@apterr.org

คาราวานช่วยภัยแล้ง : สัญญา แสงพุ่มพงษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาราชการแทนอธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร จัดพิธีปล่อยคาราวานเครื่องจักร เครื่องมือ เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาภัยแล้งปี 2563/64 โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รมว.เกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธี พร้อมมอบนโยบายและแนวทางการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้งให้กับประชาชน ตลอดจน ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับมอบนโยบาย โดยพิธีดังกล่าวจัดขึ้น ณ สำนักเครื่องจักรกล กรมชลประทาน อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี เมื่อเร็ว ๆ นี้

■ ธรรมชาติ ทองอร่าม
ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีเอ็มบี

Supply Chain Collaboration

'ความร่วมมือ คือ ความสำเร็จ' (ตอนที่ 3 จบ)

ในตอนที่ 1 และ 2 (ลงวันที่ 17-19 ธันวาคม 2563 และ 28-30 มกราคม 2564) ผมได้เล่าถึงลักษณะ Supply Chain ของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน และให้เหตุผลปัจจัยแวดล้อมสำคัญถึงความแตกต่างของแต่ละประเทศ เพื่อนำมาสู่การมองลักษณะ Supply Chain ที่เหมาะสมกับไทย ฉบับนี้ ผมจะกล่าวถึงกลไกของภาครัฐที่จะ

เข้ามาสนับสนุนและเอื้อให้เกิดกลุ่มธุรกิจที่เข้มแข็งในลักษณะ Supply Chain Collaboration ดังนี้

1. ออกนโยบายสนับสนุนกลุ่มธุรกิจ ได้แก่ นโยบายสนับสนุนให้เกิดคลัสเตอร์ธุรกิจโดยการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี และธุรกิจที่อยู่ในวง Supply Chain เดียวกัน เช่น ผู้ซื้อ ซึ่งเป็นลูกค้าของกลุ่มธุรกิจที่ภาครัฐสนับสนุนสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษี หรือ ลดภาษีการค้า เพื่อให้ลูกค้าเกิดความต้องการเข้าร่วมมาอยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดกลุ่ม Supply Chain ที่เชื่อมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำมากขึ้น นอกจากนี้

นี้ สิ่งสำคัญคือ ภาครัฐอาจจะออกกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เอื้อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน ได้แก่ สัญญาการซื้อขาย สัญญาพันธมิตรธุรกิจการค้าที่กำหนดขอบข่ายการแชร์ข้อมูลธุรกิจระหว่างกัน ไม่ให้เกิดการนำข้อมูลของพันธมิตรทางธุรกิจไปหาผลประโยชน์เพื่อแข่งขัน เปลี่ยนเกมส์การแข่งขันให้เป็นเกมส์แห่งความร่วมมือผ่านกลไกกฎหมายที่เอื้อให้เกิดความเชื่อใจของผู้ประกอบการที่ยอมรับระหว่างกัน

2. จัดตั้งศูนย์บริการตรวจสอบและออกใบอนุญาตให้แก่กลุ่มธุรกิจเป้าหมาย การจัดตั้งศูนย์บริการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เช่น ศูนย์ทดสอบมาตรฐานยานยนต์ ศูนย์ทดสอบไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์ตรวจสอบมาตรฐานอาหารและยา ศูนย์ทดสอบวัสดุ ฯลฯ โดยแต่ละศูนย์ควรตั้งอยู่ในโซนคลัสเตอร์ของกลุ่มธุรกิจนั้น ๆ เพื่อให้สะดวกแก่ผู้ประกอบการในการเข้ามาใช้บริการ โดยคำนึงถึงความรวดเร็ว ต้นทุนต่ำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มธุรกิจของผู้ประกอบการ

3. มีนโยบายสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มธุรกิจ เงินทุนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่อยู่ใน Supply Chain เดียวกัน หากธุรกิจนั้นเป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโต แต่ปราศจากเงินทุนสนับสนุนก็ไม่สามารถทำให้กลุ่มธุรกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องพิจารณาสนับสนุนเงินทุนแก่ผู้ประกอบการที่อยู่ใน Supply Chain ที่มีแนวโน้มเติบโต ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมไฮเทคโนโลยี กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักร กลุ่ม Start Up ที่มีศักยภาพเติบโต ซึ่งการระดมเงินทุนดังกล่าวอาจจะมาจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มาพิจารณาร่วมด้วย ทำให้การสนับสนุนเงินทุนแก่กลุ่มธุรกิจจะช่วยให้ Supply Chain เติบโตได้อย่างยั่งยืน

4. มีนโยบายสนับสนุนด้านเทคโนโลยีที่เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินธุรกิจ การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันเทคโนโลยีถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะได้ถูกนำมาใช้ทั้งด้านการผลิต การตลาด และการโฆษณา ทำให้การดำเนินธุรกิจมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนต่ำ ดังนั้น

การจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการในแต่ละกลุ่มธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้แก่ Internet of Things, Robotics, 3D Printing, Data Center, Cloud Computing, E-marketplace, IT-Outsourcing Services ฯลฯ นอกจากนี้ต้องจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจอีกด้วย

ทั้ง 4 หัวข้อล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ภาครัฐจะเอื้อให้เกิดความร่วมมือแบบ Supply Chain Collaboration โดยที่แต่ละหน่วยงานต้องร่วมมือกันบูรณาการในทุกระดับ นำโดยกระทรวงหลักคือ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่จะช่วยกันวางรากฐาน โครงสร้างกฎหมาย โครงสร้างพื้นฐาน และโครงสร้างการเงินที่จะสนับสนุน Supply Chain ของกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ให้สอดประสานอย่างบูรณาการ และกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มธุรกิจ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา ฯลฯ ที่จะมาสนับสนุนการดำเนินของกลุ่มธุรกิจให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องทำงานรวมเป็นศูนย์บริการครบวงจรทีเดียว นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มที่มากขึ้นเป็นไปตามแนวคิด Supply Chain Collaboration อันมีกุญแจสำคัญที่ว่า “ความร่วมมือ คือ ความสำเร็จ” ครับ ●

เกษตรฯขับเคลื่อนกัญชง-กัญชา จากแปลงวิจัยสู่ครัวเรือน6ต้น

นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่าได้ให้นโยบายกับกรมวิชาการเกษตร(กวก.) ไปหารือกับคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) กระทรวงสาธารณสุข เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการส่งเสริมการปลูกพืชกัญชงและกัญชา หลังกฎกระทรวงสาธารณสุขมีผลบังคับใช้ คาดว่าภายในเดือนกุมภาพันธ์จะได้แนวปฏิบัติออกมาเพื่อให้ประชาชนที่สนใจจะปลูกรับทราบภายใต้การกำกับของ อย.และมีกรมวิชาการเกษตรเป็นพี่เลี้ยงทางด้านวิชาการ

ทั้งนี้ แนวปฏิบัติประกอบด้วย

1. การนำเข้าเมล็ดพันธุ์และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์จะเร่งดำเนินการประกาศให้เมล็ดพันธุ์กัญชาและกัญชงเป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามพ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 โดยระหว่างรอประกาศ จะใช้ระเบียบและกฎเกณฑ์ของอย. ไปพรังก่อน เมื่อมีประกาศแล้ว ให้สองหน่วยงานบูรณาการในการรับรองใบอนุญาต 2. การขออนุญาตปลูกเป็นของอย. ซึ่งจะมีคณะกรรมการระดับจังหวัด พิจารณาและรวบรวมรายชื่อผู้ปลูก

และหลักฐานการขึ้นให้เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดและหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯดูแล ตั้งแต่เตรียมแปลง ตามเก็บเกี่ยว และส่งผลตรวจประเมินความสามารถของผู้ปลูกให้ออย. และกระทรวงเกษตรฯจะร่วมตรวจสอบการนำเข้าการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อจำหน่าย ควบคุมการผลิตต้นกล้าและคุณภาพต้นกล้าเพื่อให้ได้คุณภาพตรงตามสายพันธุ์ 3.ทดสอบคุณภาพของกัญชาและกัญชง ผู้ปลูกและผู้ซื้อสามารถใช้อุปกรณ์ตรวจเบื้องต้นได้เอง และกระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนให้เอกชนตั้งห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพและคุณสมบัติทางเคมีของสารสกัดจากกัญชาและกัญชง เพื่อให้การบริการประชาชนทั่วถึง 4. การซื้อ-ขายกัญชาและกัญชง จะเป็นการซื้อ-ขายโดยตรงหรือระบบ contract farming ระหว่างผู้ซื้อและผู้ปลูก รวมถึงตั้งตลาดกลางกัญชา ตลาดกลางกัญชง เป็นศูนย์กลางซื้อ-ขายที่มีกำหนดมาตรฐานสินค้า กำหนดราคากลางและการซื้อขายเป็นธรรมโดยให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้ง

สถาบันเกษตรกร : ทางรอดของภาคเกษตรไทย

เวทีพิจารณา นโยบาย สาธารณะ

สมพงษ์ ศิริโสภณศิลป์

สำนักวิชาการทรัพยากรการเกษตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖ เนื้อหาในบทความนี้เป็นบทสรุปจากโครงการวิจัย “ผลกระทบระยะยาวของการขยายกิจการของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุผลไม้ต่างชาติด” ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยมีผู้เขียนเป็นหัวหน้าโครงการ

ข้อค้นพบสำคัญของการศึกษา คือ การจัดการและรับมือกับอิทธิพลของผู้ประกอบการต่างชาติ จะไม่ปฏิเสธบทบาทของผู้ประกอบการต่างชาติในการนำผลผลิตไทยไปสู่ตลาดต่างประเทศ แต่ต้องเพิ่มความเข้มข้นในการจัดระเบียบการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว **ป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาด** ในการรับซื้อผลผลิต เกษตรกรต้องมีความเข้มแข็ง เกิดเป็นอำนาจต่อรองในการเจรจาซื้อขาย เพื่อให้ได้ราคาที่ยุติธรรม ทั้งนี้ ในการค้าขายผลผลิตทางเกษตรทั่วไป เกษตรกรมักเสียเปรียบจากอำนาจต่อรองที่น้อยกว่าผู้ซื้อ จากหลายเหตุ เช่น เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ตลาดสินค้าเกษตรได้น้อยกว่าและช้ากว่าพ่อค้า ในกรณีของผลผลิตซึ่งเน่าเสียง่าย เกษตรกรมีแรงกดดันที่จะต้องรีบขาย เสียเปรียบในการต่อรองราคา เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายเล็กและมีจำนวนมาก ต้องแย่งกันขายผลผลิตให้กับผู้ซื้อ ซึ่งเป็นรายกลางและรายใหญ่หรือมีทุนที่หนากว่า อีกทั้งความไม่แน่นอนในปริมาณผลผลิตที่เกิดจากนานาเหตุ ส่งผลให้เกิดผลผลิตล้นตลาด นำไปสู่ความตกต่ำของราคาได้ง่าย

หลักปฏิบัติทั่วไปในการยกระดับอำนาจการต่อรองทางการค้าของเกษตรกรประกอบด้วย 5 กลุ่มกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การควบคุมปริมาณผลผลิตให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของตลาด 2) การตลาดแบบรวมกลุ่ม 3) เกษตรพันธสัญญา 4) การสร้างความแตกต่างให้กับผลผลิต และ 5) การลดคนกลางในโซ่อุปทาน โดยการขับเคลื่อนทั้ง 5 กลุ่มยุทธศาสตร์ต่างต้องอาศัยการรวมตัวกันของเกษตรกรเป็นหัวใจในการขับเคลื่อน โดยมีภาครัฐสนับสนุนตามความเหมาะสม สังคมที่สามารถยกระดับภาคเกษตรให้เกษตรกรมีฐานะและคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินการ “เชิงรุก” ผลักดันให้เกษตรกรเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนการพัฒนา แต่ด้วยเกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นรายเล็ก ไม่เข้มแข็งพอที่จะสร้างอำนาจต่อรองเองได้โดยลำพัง จำเป็นต้องอาศัยการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรเป็น “สถาบันเกษตรกร” ทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนแทน

ข้อเสนอแก้ไขปัญหาคือพัฒนาภาคการเกษตรไทยที่มีถิ่นมาในอดีต ต่างนิยมให้หน่วยงานรัฐรับบทบาท “ข้างเท้าหน้า” ของการขับเคลื่อนองค์การสหกรณ์แก้ไขปัญหาคือ บนฐานความเชื่อว่า เกษตรกรไทยมีความอ่อนแอ ไม่สามารถยืนได้บนขาของตัวเอง จำต้องอาศัยความ

ช่วยเหลือจากรัฐแทบในทุกมิติ การให้เกษตรกรพึ่งพารัฐอยู่ร่ำไป ทำให้เกษตรกรอ่อนแอลง จมอยู่กับวังวนของปัญหา นอกจากนี้กลยุทธ์และมาตรการแก้ไขภาคเกษตรมักต้องอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงานของหน่วยงานจำนวนมาก ตั้งแต่ต้นน้ำ (การเพาะปลูก) ไปยังปลายน้ำ (การตลาดและการขาย) ของห่วงโซ่สินค้าเกษตร เป็นหน่วยงานที่กระจัดกระจายไปในหลายกระทรวง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีกฎหมายที่กำหนดขอบเขตภารกิจของตนเอง มีแผนการใช้งบประมาณของตนเองเป็นเอกเทศ อีกทั้งในหลายวาระยังต้องปฏิบัติตามกระแสการเมืองที่วูบวาบอีก ขาดองค์การ “เจ้าภาพ” หรือองค์กรที่จะเป็นเจ้าของผลงาน (Ownership) ที่จะผลักดันและขับเคลื่อนให้การดำเนินงานทั้งองค์การของทุกหน่วยงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความอ่อนแอและความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาว

โครงการวิจัยจึงได้นำเสนอกรอบกลยุทธ์ที่ค่อนข้างแตกต่างจากข้อเสนอในอดีต โดยเน้น **การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร ให้สามารถเป็นผู้นำและรับผิดชอบหลัก ขับเคลื่อนกลยุทธ์และมาตรการ โดยเฉพาะส่วนการประกอบธุรกิจและการค้า หน่วยงานรัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกและสนับสนุน (Facilitator) โดยเฉพาะในส่วนการบังคับใช้กฎหมาย และการพัฒนาระบบข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งยังจำเป็นต้องพึ่งอำนาจตามกฎหมายและสรรพกำลังของรัฐ**

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอให้เกษตรกรรวมตัวกันไม่ใช่เป็นข้อเสนอใหม่ สหกรณ์แห่งแรกของไทยได้ถูกจัดตั้งมากกว่า 100 ปี กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดตั้งมากกว่า 40 ปี แต่เกษตรกรไทยยังไม่สามารถรวมตัวกันเป็นเอกภาพ สร้างองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็งจนขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติได้ การศึกษาจึงได้ทำการถอดบทเรียนบทบาทของสถาบันเกษตรกรและกระบวนการขับเคลื่อนความยั่งยืนของภาคการเกษตรในประเทศ นิวซีแลนด์และสหภาพยุโรป เปรียบเทียบกับกรณีของไทยใน 5 กรณีศึกษา

ผลการถอดบทเรียนกรณีศึกษาในต่างประเทศ พบว่า การพัฒนาสถาบันเกษตรกรใน 2 กรณีมีกรอบแนวทางการขับเคลื่อนที่แตกต่างกัน ในกรณีของนิวซีแลนด์ การขยายตัวอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรม การส่งออกเป็นผลจากการพัฒนาด้านสถาบันและด้านองค์กรอย่างต่อเนื่อง ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จนปี ค.ศ.1988 เกิดวิกฤตการณ์ราคากวี นำไปสู่การปรับโครงสร้างใหม่ในปี ค.ศ.1989 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ ด้วยการแยกบทบาทหน้าที่ทางธุรกิจออกจากองค์กรรัฐ สถาบันเกษตรกรรับบทบาทในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและการดำเนินการทั้งด้านการผลิตและการค้า ส่วนรัฐเป็นเพียงผู้ให้กับสนับสนุน (Facilitator) และกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย ในกรณีอุตสาหกรรมผักและผลไม้ในสหภาพยุโรป รัฐบาลของกลุ่มสหภาพยุโรปได้เริ่มใช้นโยบายด้านการเกษตรร่วมกัน (The Common Agricultural Policies, CAP) ในปี ค.ศ.1962 ต่อมาในปี ค.ศ.1996 ระหว่างที่จะมีการปฏิรูปนโยบาย CAP เกิดความไม่สมดุลในอำนาจทางการค้าระหว่างเกษตรกรกับพ่อค้า ภาครัฐจึงได้ยกระดับความสำคัญสถาบันเกษตรกรเพื่อ **เป็นกลไกที่เพิ่มอำนาจต่อรองให้กับเกษตรกรในการค้ากับผู้ประกอบการกับธุรกิจในช่วงโซ่สินค้าเกษตร เพื่อให้เกิดการกระจายผลประโยชน์อย่างยุติธรรมตลอดห่วงโซ่สินค้าเกษตร อันเป็นหลักประกันให้เกษตรกรมี**

มาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดี โดยสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม จะต้องให้ความสำคัญกับการทำการตลาดให้กับผลผลิตของสมาชิก และให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพและปริมาณของผลผลิตตลอดห่วงโซ่สินค้า

ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดระหว่างกรณีผักและผลไม้ในสหภาพยุโรปและสินค้ากวีในนิวซีแลนด์ คือ เกษตรกรที่วิวัฒน์ร่วมกันเป็นเพียงสถาบันเกษตรกรแห่งเดียว ในขณะที่สถาบันเกษตรกรในสหภาพยุโรปจะมีอยู่หลายแห่งตามฐานการผลิต โดยมีกฎหมายการแข่งขันทางการค้าเปิดโอกาสให้จัดตั้งสถาบันเกษตรกรร่วมกันขายผลผลิต และกฎหมายที่กำกับดูแลสหกรณ์ให้ความยืดหยุ่นแก่สถาบันเกษตรกรในการตัดสินใจเลือกประเภทขององค์กรและรูปแบบการบริหารจัดการภายใน นอกจากนี้รัฐยังมีความชัดเจนในนโยบายและเงื่อนไขการให้การสนับสนุนแก่สถาบันเกษตรกรที่มีคุณภาพ สิ่งทั้ง 2 กรณีมีร่วมกันคือ รัฐบาลรับบทบาทอำนวยความสะดวก และกำกับดูแลด้านกฎหมาย ในขณะที่สถาบันเกษตรกรรับบทบาทนำในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการผลิตและการค้า โดยให้ความสำคัญกับการค้าการผลิต เพื่อให้เกิดอำนาจต่อรองในการขายผลผลิต

การถอดบทเรียนการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรของไทยจาก 5 กรณีตัวอย่าง ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสินค้าไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ คณะกรรมการนโยบายพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์แห่งชาติ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ และการยางแห่งประเทศไทย พบว่า สถาบันเกษตรกรถูกกำหนดสถานะภาพเป็นเพียงแค่ผู้แทน ไม่ได้มีความเป็นเจ้าของร่วม และถูกกระทำในลักษณะที่สร้างความเคยชินให้กับสถาบันเกษตรกรในฐานะเป็นเพียงผู้ขอรับความช่วยเหลือเท่านั้น ไม่มีปัจจัยเอื้อที่จะดึงศักยภาพให้สถาบันเกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่การยกระดับความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรให้มีอำนาจต่อรองอย่างแท้จริง

กรณีศึกษาของต่างประเทศชี้ว่า สถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็งและสามารถสร้างอำนาจต่อรองให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกได้นั้น จะต้องทำหน้าที่เป็นเสมือนกลไกหรือเครื่องมือให้กับเกษตรกร ในการดำเนินการธุรกิจแบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจำหน่ายผลผลิตทั้งที่เป็นผลผลิตสดจากสวน หรือผลผลิตที่แปรรูปแล้ว ภายใต้แนวคิดการให้ความสำคัญกับการตลาดนำการผลิต ดังนี้

- **การตลาด** : เช่น ขายผลผลิตร่วมกัน พัฒนาการตลาดสินค้าของกลุ่มและผลิตภัณฑ์แปรรูป สร้างช่องทางการตลาดใหม่ๆ ทั้งในประเทศ และ

ต่างประเทศ) รักษาผลผลิตที่ได้คุณภาพที่ตลาดกำหนด และยกระดับความสามารถในการประกอบการ จนสามารถเป็นผู้ประกอบการนำเข้าและจำหน่ายผลผลิตในต่างประเทศด้วยตนเอง

- **การปลูก** : เช่น พัฒนาระบบวางแผนการปลูกให้สอดคล้องกับขีดความสามารถของพื้นที่และความต้องการของตลาด ประยุกต์ใช้เกษตรอัจฉริยะและระบบการเกษตรปลอดภัย มาสนับสนุนการทำสวนและพัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการเพาะปลูก

- **การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิต** : กำหนดมาตรฐานผลผลิตของกลุ่ม และอาจให้เหนือกว่ามาตรฐานของผู้ซื้อเพื่อความโดดเด่นของสินค้า และ 2) พัฒนาระบบตรวจคุณภาพและสุขอนามัยของพืช จนถึงระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ

- **การป้องกันและบริหารจัดการความเสี่ยงและวิกฤตการณ์** : พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงให้เกษตรกรสามารถผ่านพ้นช่วงที่เกิดการสะดุดของการเพาะปลูกและการค้าขายไปได้ และควบคุมไม่ให้ปัญหากระยะสั้นลุกลามไปเป็นวิกฤตการณ์ระยะยาว จนทำให้เกษตรกรสูญเสียอาชีพการทำเกษตร

- **การเป็นผู้แทนของเกษตรกรในการประสานกับหน่วยงานภายนอก** : ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันเกษตรกรต่างๆ ความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรไทยจะเป็น **"จุดคานงัด"**

นำพาภาคเกษตรไทยออกจากวังวนของวิกฤติได้ โดยสถาบันเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ต้องจัดตั้งตามความต้องการของกลุ่มเกษตรกรที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายทางธุรกิจร่วมกัน ไม่ใช่จัดตั้งตามกระแสการเมืองหรือกระแสการสร้างผลงานของหน่วยงานภาครัฐ มีระบบคัดกรองที่เข้มขันให้ได้สมาชิกที่มีเป้าหมายร่วมกันจริงๆ สถาบันเกษตรกรต้องมีผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทางด้านธุรกิจเข้ามาบริหารการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรอย่างมืออาชีพและมีธรรมาภิบาล โดยสถาบันเกษตรกรจะต้องมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้ในการกิจเกี่ยวกับการค้าและธุรกิจ โดยมีภาครัฐให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ ด้านข้อมูลและด้านกฎระเบียบ เฉกเช่นเดียวกับองค์กรธุรกิจทั่วไป

หมายเหตุ คณะผู้วิจัยประกอบด้วย รศ.ดร.สมพงษ์ ศิริโสภณศิลป์ รศ.น.สพ.ดร.วิชัย ทันทคุฎการักษ์ ผศ.ดร.ประมวล สุธีจาร์วัฒน์ ผศ.เรือเอก ดร.สราวุธ ลักษณะโต ผศ.ดร.ศุภวรรณ วิเศษน้อย ผศ.ดร.ฐิติมา วงศ์อินตา และ อ.ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร ทั้งนี้ ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกสว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป.

เศรษฐกิจ-ธุรกิจ > ข่าวเศรษฐกิจ-ธุรกิจ

เกษตรกรจับมือกระทรวงพาณิชย์ดันส่งออกผลไม้ไปจีนทะลุ7หมื่นล้าน

วันที่ 17 ก.พ. 2564 เวลา 14:27 น.

กระทรวงเกษตรฯจับมือกระทรวงพาณิชย์ผนึกเงินขยายความร่วมมือพัฒนา มาตรฐานคุณภาพผลไม้ไทย ดันส่งออกปี 64 ตั้งเป้าทะลุ 7 หมื่นล้านบาท

เมื่อวันที่ 17 ก.พ.นายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารมว.เกษตรและสหกรณ์ แถลงว่า ภายใต้นโยบายทำงานเชิงรุกยุคโควิดเพื่อขยายการส่งออกผลไม้ไทยสู่ตลาดโลกของ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รมว.เกษตรฯและประธานคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงพาณิชย์จะจัดการประชุมว่าด้วยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาคุณภาพผลไม้เพื่อสร้างโอกาสเพิ่มขึ้นในการส่งออกผลไม้ไทยไปจีน โดยจะมีการประชุมร่วมกันกับผู้แทนกระทรวงเกษตรฯ และอัครราชทูตที่ปรึกษาด้านพาณิชย์ของจีน รวมทั้งหอการค้าไทย-จีน และผู้แทนภาคเอกชนของ 2 ฝ่ายในเดือน มี.ค.นี้

ทั้งนี้ ในปีที่แล้วเราสามารถส่งออกผลไม้ไปจีนเป็นมูลค่ากว่า 6 หมื่นล้านบาท แม้จะเผชิญกับวิกฤติการณ์โควิด-19 ซึ่งปัจจัยความสำเร็จที่ผ่านมาคือการทำงานภายใต้โมเดล”เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด”ระหว่าง ดร.เฉลิมชัย และนายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรมว.พาณิชย์ และการพัฒนาระบบผลิตจนถึงผู้บริโภคด้วยนโยบาย”เกษตรปลอดภัย อาหารปลอดภัย”สร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้วยมาตรฐานGAP GMP ฯลฯ และในการขยายความร่วมมือกับจีนครั้งนี้ จะสามารถส่งออกผลไม้ไปจีนได้ไม่น้อยกว่า 7 หมื่นล้านบาท

“สำหรับประเด็นการหารือจะครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพผลไม้ไทย ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) จากฟาร์มถึงผู้บริโภค การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การขนส่งโลจิสติกส์ (Logistics Management) การส่งเสริมการตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ (O2O model) การพัฒนาการอำนวยความสะดวก (Facilitation) บริเวณด่านส่งออก 4 ด้านได้แก่ ด่านโมฮ่าน ด่านโหยวอ๊กวาน ด้านตงซิง และด้านผิงเสียง รวมทั้งความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และผู้ประกอบการ; Entrepreneurship Development) ประเทศไทยและประเทศจีนมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน ผูกพันเสมือนพี่น้องกัน และได้พัฒนาความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง” นายอลงกรณ์กล่าว

อย่างไรก็ตาม ล่าสุดได้มีพิธีลงนามความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทย ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับกฎระเบียบและข้อบังคับการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างหอการค้าไทย-จีน และ บริษัท ซี ซี ไอ ซี (ประเทศไทย)จำกัด โดยมี นายณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล ประธานหอการค้าไทยจีน Mr.Liu Hua Lyu กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท CCIC(Thailand) Mr.Wang Li Ping อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านพาณิชย์ Mr.Wang Hong Wei Chairman Bank of China นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน ดร.วีระพงษ์ มาลัย ผอ.สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นายชาคริต เทียบเจริญรัตน์ กรรมการผู้อำนวยการ Central Lab Thai นายณรงค์ศักดิ์ ชื่นสุขุม ผู้จัดการใหญ่บ. NC Coconut จำกัด ตัวแทนผู้ประกอบการส่งออกผลไม้ไทย ร่วมด้วย แขกผู้มีเกียรติฝ่ายไทย และจีนโดยมีนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นสักขีพยาน ณ หอประชุมใหญ่(กวางหวาลัง) หอการค้าไทยจีน อาคาร ไทย ซี-ซี สาทร์ใต้ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 15 ก.พ.ที่ผ่านมา

THE NATION THAILAND

Thailand's edible insects make leap into global market

National

Feb 17, 2021

By THE NATION

The crunch of Thailand's insect delicacies may soon be heard all around the world, after Mexico agreed to import Thai cricket products.

Mexico's National Food Safety and Quality Service has approved the import of Thai house crickets (*Acheta domesticus*) in the form of powder, reports the National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards (ACFS).

"Mexico's approval ... is the first step for Thai edible insects to penetrate the global market," said ACFS secretary-general Pisal Pongsapich.

He said Mexico's decision came on February 12 after talks with Ministry of Agriculture and Cooperatives, ACFS, the Department of Livestock Development, and the Royal Thai Consulate-General in Los Angeles, which has been actively promoting Thai edible insects in foreign markets.

To meet Mexican food standards, crickets must be raised on a closed farm with GAP (good agricultural practice) accreditation.

“Consumers in Latin America are already familiar with eating insects as food or snacks, while the Mexican market could serve as a gateway to North American markets for Thai cricket farmers,” said Pisal.

He added that farmers interested in obtaining certificates of export standards should contact the Bureau of Livestock Standards and Certification at the Livestock Development Office in their province, or the National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards.